

Samen kleuren, samen groeien

Kleurplaten en knutselmaterialen inzetten met Beer Juf

Kleine gebaren kunnen veel betekenen

Een kind dat een tekening maakt voor oma. Een vriendje dat vraagt of iemand mee wil spelen. Een leerling die spontaan helpt opruimen. Het zijn kleine dingen, maar voor degene die ze ontvangt, kunnen ze heel groot zijn.

De kleurplaten en knutselmaterialen van Beertje Anders bieden een eenvoudige aanleiding om daar met kinderen bij stil te staan. Niet omdat kleuren op zichzelf een probleem oplost, maar omdat samen maken, praten en iets weggeven een mooi begin kunnen zijn.

Het hoeft geen vast lesprogramma te worden. Gebruik wat past bij jouw groep en het moment, net zoals bij de andere lesjes van Beer Juf.

Kijk wat er leeft in de klas

Soms is er iets moois gebeurd: een kind heeft iemand geholpen, een ander getroost of een klasgenootje laten meedoen. Soms speelt er juist ruzie, buitensluiten of verdriet. Beide situaties kunnen aanleiding zijn om een kleurplaat of knutselactiviteit te kiezen.

Een poster over samen delen past bij een gesprek over samenspelen. Een kleurplaat met een hartje kan aansluiten bij vriendelijke woorden. Een heldenkleurplaat helpt kinderen ontdekken dat je geen cape nodig hebt om iets goeds te doen.

Je hoeft niet van ieder voorval onmiddellijk een les te maken. Soms is een kort gesprekje genoeg; soms past een activiteit beter op een rustiger moment.

Begin met één vraag

Laat een kleurplaat zien en vraag bijvoorbeeld: Wat zie je? Hoe zou dit beertje zich voelen? Wanneer heeft iemand jou geholpen? Wat kun jij doen om iemand blij te maken?

Kinderen kunnen eerst over de beertjes praten. Ze hoeven niet meteen iets persoonlijks te vertellen. Vaak komen de eigen ervaringen vanzelf, en soms ook niet. Dat is allebei goed.

Laat ruimte voor verschillende antwoorden. Iedereen denkt, voelt en reageert anders.

Kleuren is geen wedstrijd

Laat kinderen zelf kiezen wat ze willen maken en hoe. De ene tekening wordt netjes ingekleurd, de andere krijgt alle kleuren van de regenboog. Een kind schrijft er misschien iets bij; een ander heeft genoeg aan een mooi plaatje.

Het doel is niet om de mooiste kleurplaat te maken of de meeste complimenten te verzamelen. Het gaat om plezier, aandacht, expressie en de gedachte die achter een tekening kan zitten.

Ook kinderen die minder graag kleuren, kunnen meedoen door een boodschap te bedenken, iets uit te knippen, een kaartje te vouwen of iemand te helpen.

Van kleuren naar doen

Vraag eens: Voor wie zou jij iets moois willen maken? Misschien voor een opa, oma, buur, ouder, broer, zus of iemand die ziek of verdrietig is. Misschien gewoon voor iemand die een verrassing verdient.

Een tekening cadeau geven kan een manier zijn om te zeggen: Ik denk aan jou. Maak het geven vrijwillig; niet ieder kind wil of kan iets mee naar huis nemen.

Kijk ook verder dan het papier. Een vriendelijk woord, een handje helpen, rustig luisteren of iemand erbij betrekken kan minstens zo waardevol zijn. Een kind ontdekt zo dat het zelf iets kan betekenen.

Onze afspraken worden zichtbaar

De materialen kunnen aansluiten bij de afspraken van Beertje Anders: lief zijn voor elkaar, samen spelen en delen, goede woorden zeggen, hulp vragen en geven, en rekening houden met elkaars grenzen.

Een kleurplaat kan een afspraak opnieuw onder de aandacht brengen, maar vooral ook laten zien hoe die afspraak er in het dagelijks leven uit ziet. Vraag: Wat deden we vandaag al goed? Wat kunnen we morgen anders proberen?

Gebruik de materialen om positief gedrag te herkennen, niet om kinderen met elkaar te vergelijken of te belonen voor iedere goede daad.

Ook bij pesten en buitensluiten

Een veilige groep ontstaat niet alleen door te vertellen wat niet mag, maar ook door te oefenen met wat we wél willen: elkaar zien, grenzen respecteren, hulp vragen en niemand buitensluiten.

Vraag bijvoorbeeld: Wat kun je doen als iemand alleen staat? Hoe kun je helpen als iemand verdrietig is? Aan wie kun je hulp vragen als iets niet fijn voelt?

Maak duidelijk dat een kind een onveilige situatie niet zelf hoeft op te lossen. Een volwassene om hulp vragen is óók moedig. Kleurplaten ondersteunen een gesprek, maar vervangen nooit een zorgvuldige aanpak van pesten.

Laat het mee naar huis gaan

Een kleurplaat of knutselwerkje kan thuis een gesprek op gang brengen. Ouders zien waar een kind mee bezig is geweest en kunnen samen verder praten: Wie kunnen we blij maken? Wie heeft jou geholpen? Wat kunnen we voor iemand doen?

De gratis kleurplaten zijn te vinden op www.beertje-anders.nl. Leerkrachten mogen ouders daarop wijzen, zodat kinderen ook thuis samen kunnen kiezen, kleuren en iets weggeven.

Dit is geen huiswerkopdracht. Het is een uitnodiging. Wat op school begint, mag thuis op een eigen manier verdergaan.

Gebruik ook de materialen die nog komen

De heldenkleurplaten zijn een mooi begin, maar dezelfde werkwijze past bij kleurplaten en knutselmaterialen over gevoelens, vriendschap, afspraken, gezondheid en andere onderwerpen.

Soms is een kleurplaat het begin van een gesprek. Soms sluit een knutselwerkje aan op een filmpje of vertelverhaal. En soms is het gewoon fijn om samen iets te maken.

Beer Juf schrijft geen vaste route voor. De leerkracht kent de kinderen en kiest wat op dat moment past.

Hoe meer kleine helden, hoe fijner de groep

Niet ieder kind zal morgen ineens altijd behulpzaam zijn. Er zullen nog steeds ruzies en moeilijke momenten zijn. Dat hoort bij samen leren.

Maar iedere keer dat een kind ontdekt dat een vriendelijk woord iets doet, dat hulp vragen mag of dat een klein gebaar iemand blij maakt, groeit er iets.

En misschien neemt een kind dat mee naar huis. En maakt daar weer iemand anders blij.

Iedereen is anders. En iedereen kan iets voor een ander betekenen.

— *Beer Juf*

Gratis kleurplaten en materialen: www.beertje-anders.nl